

แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่มีคุณภาพ

จากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

ประเด็นความรู้: การเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่มีคุณภาพ

ความสำคัญ

บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอโดยมีรูปแบบเฉพาะและมักจะมีคำศัพท์เทคนิคเฉพาะ (Technical Term) ในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพหนึ่ง ๆ ซึ่งผู้อ่านที่อยู่ในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพนั้นจึงจะสามารถตัดสินใจได้ว่าควรนำข้อมูลหรือสารสนเทศที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร หรือตัดสินใจได้ว่าผลงานวิจัยนั้นมีคุณค่าและความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ผู้สนใจทั่วไปก็ควรได้รับความรู้ ความเข้าใจได้ และเกิดการเพิ่มพูนความรู้ได้ในระดับหนึ่ง การเขียนบทความวิจัยที่ดีจึงควรมีประเด็นหรือแนวคิดที่ชัดเจน มีสาระทางวิชาการที่ถูกต้อง ทันสมัย ควรมีการวิเคราะห์เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมและชัดเจน อันจะช่วยให้การสื่อสารข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปสู่ผู้รับได้ตรงตามวัตถุประสงค์และสมประโยชน์ ดังนั้น คณะกรรมการวิจัยคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดการจึงมีมติ ในการประชุมครั้งที่ 2/2556 วันที่ 16 สิงหาคม 2556 เห็นชอบให้กำหนดเป็นประเด็นความรู้ที่จะพัฒนาในปีงบประมาณ 2556 เรื่อง เขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่มีคุณภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนา คือ กลุ่มคณาจารย์ที่มีผลงานวิจัย และเพื่อให้การดำเนินงานของสาขาวิชาต่างๆ ในคณะสาธารณสุขศาสตร์ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ องค์ประกอบที่ 7 ตัวชี้วัดที่ 7.2 การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้ คณะกรรมการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ จึงได้จัดให้มีกิจกรรมแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นความรู้เรื่องการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่มีคุณภาพ ระหว่างวันที่ 1-6 ธันวาคม 2556 เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งจากการจัดกิจกรรมดังกล่าว คณะกรรมการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ จึงได้จัดทำร่างแนวปฏิบัติที่ดีในการเขียนบทความวิจัย เพื่อเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

การเตรียมตัวเขียนบทความ

- อ่านนโยบายและวัตถุประสงค์ของวารสาร เพราะขอบเขตเนื้อหางานวิจัยจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำ หรือการจัดพิมพ์ของแหล่งเผยแพร่
- อ่านคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความที่เจ้าของวารสารนั้นให้คำแนะนำไว้ และปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด

- อ่านแนวทางการประเมินคุณภาพของบทความ งานวิจัยที่นำมาเขียนต้องมีคุณลักษณะของงานวิจัยที่ดี เช่น มีคุณค่า มีความใหม่ น่าสนใจ ถูกต้อง เป็นต้น
- ประเมินงานของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดนั้น

หลักการเขียนบทความวิจัยที่มีคุณภาพ

- มีประเด็นหรือแนวคิดทางวิชาการที่ชัดเจน
- มีความทันสมัย และวิเคราะห์เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมและชัดเจน
- มีทักษะของผู้เขียนบนฐานของข้อเท็จจริงทางวิชาการ
- ควรค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเชื่อถือได้
- ควรใช้ศัพท์และภาษาทางวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม
- มีการนำเสนออย่างเข้าใจง่าย

ส่วนประกอบของบทความวิจัย

บทความวิจัยประกอบด้วย

- **ชื่อเรื่อง (Title)** การตั้งชื่อเรื่องต้องกระชับ และแสดงถึงภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด โดยไม่จำเป็นต้องเป็นประโยค แต่ที่สำคัญต้องตั้งชื่อให้ได้ตามความหมาย
- **ชื่อผู้เขียน (Authors)** ต้องระบุชื่อผู้เขียน และผู้ร่วมเขียน หรือผู้ร่วมวิจัย
- **บทคัดย่อ (Abstract)** การเขียนบทคัดย่อมีความสำคัญมาก ควรเป็นส่วนสุดท้ายที่จะเขียนโดยมีความยาวประมาณ 150-250 คำ เพราะถ้าเขียนยาวกว่าที่กำหนด จะถูกตัดส่วนเกินทิ้งไป ซึ่งอาจทำให้ใจความสำคัญขาดหายไป จึงควรเขียนให้ได้สาระสำคัญของเรื่องภายในความยาวที่กำหนดไว้
- **บทนำ/ หลักการและเหตุผล (Introduction)** ควรระบุความสำคัญของปัญหา 1-2 ย่อหน้า มีการร้อยเรียงเนื้อหาอย่างเชื่อมโยงไม่ใช้วิธีการตัดต่อ หรือปะติดปะต่อ การเขียนควรให้ได้ข้อความที่แสดงถึงการสั่นไหวของความคิด เช่น ในหนึ่งย่อหน้า ควรมีประโยคแรกเป็นประโยคหลักตามด้วยประโยคสนับสนุน และลงท้ายด้วยประโยคสรุป เป็นต้น และต้องกล่าวถึงเหตุผลที่ศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ต่อจากนั้นในย่อหน้าที่ 3 หรือ 4 ให้เขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้เดิมของเรื่องที่วิจัยนั้น และใช้ประโยชน์ในการอภิปรายผล
- **ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)** ควรระบุเกี่ยวกับ ประชากรที่ศึกษา ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- **ผลวิจัย (Results)** ควรเขียนข้อค้นพบ และสถิติที่สำคัญ ควรรายงานผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย เช่น อธิบายตัวแปรแต่ละตัวแปร แล้วนำเสนอความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ในรูปแบบแผนภูมิ ตาราง หรือ บรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

- **อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ (Discussion and Suggestion)** การอภิปรายข้อค้นพบ อภิปรายความสอดคล้องหรือความขัดแย้งกับสมมติฐาน หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หรือเปรียบเทียบกับผลวิจัยอื่น โดยเฉพาะที่มีผลแตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะ ควรเขียนข้อเสนอแนะที่ได้ อย่างชัดเจน และหากผลวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถตอบคำถามวิจัยได้ ควรเขียนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แนวทางการหาแหล่งเผยแพร่บทความ

- แหล่งเผยแพร่บทความวิจัย ได้แก่ วารสารวิชาการ และการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งควรเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ โดยแหล่งเผยแพร่จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง จึงจะช่วยเพิ่มความสำคัญและสร้างคุณค่าของงานวิจัย
- บทความวิจัยที่จะเผยแพร่ต้องเป็นบทความวิจัยที่ใหม่ ไม่เคยตีพิมพ์ที่ใด ซึ่งแหล่งเผยแพร่บทความวิจัยหลายแห่งจะระบุไว้ว่าในการเสนอต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ จะต้องไม่เคยหรืออยู่ในระหว่างการนำเสนอเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในแหล่งอื่น ดังนั้นบทความวิจัยเรื่องเดียวกันจะทำได้เพียงครั้งเดียว ไม่สามารถลงซ้ำ
- องค์กรความรู้ของผู้วิจัย ผู้ที่จะพิมพ์เผยแพร่ต้องรู้จักซึ่งในเรื่องนั้น
- เลือกวารสารเป้าหมายหรือวารสารที่ต้องการตีพิมพ์ ควรสอดคล้องกับชื่อบทความ
- หาบุคคลที่สามารถช่วยเหลือได้ นำเข้าสู่ช่องทางของวารสารได้ถูกต้อง
- สร้างเครือข่ายสำหรับนักวิจัยที่อยู่ในความสนใจเหมือนกัน

ข้อคิด

สร้างบทความที่มีคุณภาพโดย

- เน้นองค์ความรู้ที่ได้พบใหม่
- เน้นประเด็นแล้วทบทวนวรรณกรรม และทำให้ประเด็นเกิดความน่าสนใจ
- งานต้องทันสมัย ล้ำสมัย เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ
- ภาษา เนื่องจากการตีพิมพ์ระดับนานาชาติจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตรวจก่อนส่งตีพิมพ์

แหล่งที่มาของข้อมูล

- การสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน โครงการพัฒนาศักยภาพการเขียนบทความวิจัยระดับนานาชาติให้กับนักวิจัย จัดโดยคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างวันที่ 1-6 ธันวาคม 2556 วิทยากรประกอบด้วย

Dr.Malcolm Moore

Dr.Peter Bradshaw

ศ.ดร.สุพรรณณี พรหมเทศ